

Bertelsen (Hjørring Amts 5te Valgkreds): Jeg ønsker ogsaa, da der nu er fremkommet en Udtalelse fra min ærede Sidemand (Sv. Høgsbro), inden man gaar til Afstemning, at begrunde min Stilling over for det foreliggende Ændringsforslag. Maa jeg i al Almindelighed sige, at da Toldlovsforslaget i alt Fald for Tiden er lagt til Side, og vi altsaa staa lige over for Behandlingen af de 4 andre Skattelove, de direkte Skattelove, som det vel er Meningen skulle følges ad, og hvoraf Tiendeloven jo er den ene, saa maa jeg sige, at det er min Agt at stemme for de forelagte Lovforslag, og jeg vil gøre mit til, at de kunne blive fremmede. Maa jeg tilføje, at Tiendeloven for mig staa som den vigtigste af de 4 Love. Den har været til Forhandling adskillige Gange, hvorved man tilsigtede at faa Tienden afløst; vel er det saa, som min ærede Sidemand har udtalt, at det har været Venstres tidligere Standpunkt at faa Tienden afløst med 18 Gange dens aarlige Beløb; men det har vist sig, at man ikke har kunnet komme frem ad den Vej.

De forelagte Ændringsforslag omhandle tre Ting. For det første foreslaar man, at Tiendeejerne ikke skulle have 24 Gange, men nøjes med 18 Gange Tiendens Beløb; dernæst at Statskassen ikke skal give noget Bidrag til Tiendens Afløsning ud over det, at den skal give Afkald paa Skatten, og endelig foreslaar man for det tredie, at kun Tiendeyderne kunne fordrø Tienden afløst. Naar man nu giver Tiendeejerne Tiendens aarlige Beløb 24 Gange, kan det efter de nuværende Forhold paa Pengemarkedet siges at være noget rundeligt; men vil man have en Afløsning, maa man ogsaa give Tiendeejerne fuldt Vederlag for den. Og jeg kan ikke se, at man i Virkeligheden her gaar for højt; thi sætter man, at en Mand i Tiende svarer et Beløb af 100 Kr., bliver det multipliceret med 18, 1,800 Kr. Kan han nu faa dette Beløb af Statskassen til 4 pCt., slipper han med at betale 72 Kr. i Stedet for de 100 Kr., og medens disse skulle vedblive at betales, falde de 72 Kr. helt bort efter en Aarrække. Det mener jeg er en god Forretning for Tiendeyderne. Og selv om man vil tage Statskassens Bidrag med og multiplicere Tiendebeløbet med 24, bliver Ydelsen dog kun 96 Kr. aarlig, hvorved der altsaa spares 4 Kr. aarlig. Og naar man siger, at man ikke bør gaa til dette Bidrag af 6 Gange Tiendens aarlige Beløb, saa kan jeg nok være enig med min ærede Sidemand i, at det havde været heldigt,

om vi samtidig havde faaet en frisindet Toldreform gennemført. Men jeg agter ikke at optage nogen Strid om dette Punkt, som er lagt til Side, og som vi havde Afstemning om i Foraaret, og jeg ønsker ikke at fremkalde nogen som helst Bitterhed fra nogen Side om dette Spørgsmaal, som nu foreløbig efter flere Udtalelser kommer til at hvile. Jeg mener, at man maa arbejde paa, hvad der foreligger, at det er retfærdigt, at Statskassen giver et klækkeligt Beløb til Tiendens Afløsning, da Tienden er bleven udredet af Bondejorden. Det er ikke for meget, at Staten skal udrede 6 Gange det aarlige Beløb. Jeg tror ikke, man kommer nogen Vegne uden at gaa til en Tiendeafløsning, og naar man fordrer, at Tiendeyderne skulle have Tienden afløst, kunne Tiendeejerne ogsaa med Retfærdighed fordrø den afløst, men saa maa de nøjes med et lidt mindre Beløb. Naar man i Loven har bestemt, at han i saa Tilfælde skal nøjes med 16 Gange det aarlige Vederlag, har man tilnærmelsesvis gjort Ret og Skel. Jeg stemmer derfor for Loven, som den foreligger, og imod det Ændringsforslag, som er stillet af et æret Medlem. Jeg har fundet Lejlighed til at klargøre min Stilling ved disse Udtalelser, for at ingen hverken i eller uden for denne Sal skal være i Tvivl om, hvorledes min Stilling er til disse Sager. At jeg har taget Ordet nu, er ogsaa til Dels begrundet ved, at min ærede Sidemand har udtalt sig.

Scavenius: Jeg finder mig foranlediget til at gøre et Par korte Bemærkninger i Anledning af — hvad skal jeg sige — den Henvendelse, som det ærede Medlem for Præstø Amts 1ste Valgkreds (Svend Høgsbro) gjorde til mig. Han mente, at jeg havde udtalt, ligesom et andet æret Medlem af Tinget, ganske vist uden for Salen; at en Toldreform nu maatte betragtes som umuliggjort. Saaledes har jeg ikke udtalt mig nogen Sinde, og det har heller aldrig været min Mening. Ogsaa jeg mener, og jeg kan vel sige, at det mener ethvert fornuftigt Menneske, at vi kunne trænge til en Reform af vor gamle Toldlov. Men hvad jeg har sagt, og hvad jeg mener, er, at Statskassen ved Gennemførelsen af disse Love vil være stillet saaledes, at Toldreformen vil blive udsat i en hvad den ærede Ordfører kaldte rum Tid, og at jeg har det Haab, at naar denne rumme Tid er gaaet, skulle Anskuelserne i dette høje Ting være ændrede i den Retning, som jeg paa Toldvæsenets Omraade